

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e253588/facsimile.pdf> (tilgået 20. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

valget har forelaaet og haandteret, ikke forekommer mig at være tilstede. Hvad de øvrige Forslag angaar, som gaae ud paa enten altsides at udelade den 2. Mening, som jeg ved nævnte, og som Udvalget har bragt i Forslag, eller ialtsidst paa at udelade den delvise eller at optage udfærdig, hvilke præventive Forholdsregler der skulle tages til, eller blot at ændre Ordet „præventive“ med „forebyggende“, skal jeg ikke behandle i den næste Beretning, da de Bemærkningerne, som fra Udvalget Side kunne være at gøre her, allerede ere fremkomne af mig under den foreløbige Behandling.

Grundlov: 3. Hensende til, hvad den ærte Dødsfører ved bemærkede. Hal jeg ikke gjorde mig nogen Umag for at vise nogen her Forsked i juridisk Forsked mellem, hvad jeg har sagt mig den Frihed at forelaaet og hvad der er forelaaet enten af det ærte Udvalg eller af andre ærte Rigsdagsmænd; jeg skal kun i Hensende til mine Hviringer om Paragraffen, som den haaler i Udsættelse, Hensende og i Udsættelse, som jeg erklærede, at selv i Truffelbetragtningen af 1799 fandtes Ord, som der var eller syntes dog at være mere Rio og Barme i end som i denne Paragraf, der ligesom som præventive Hensender Skrivningen til Hund og Kæ, uden at ændre, hvor nødvendigt en saadan Lov kan være, da dog daade selv og selv i nævnte Hensender Skrivningen til Hund og Kæ, at det er Regjeringens Villie, at der skal være en viselig Frihed for enhver rettslig Mand til at udtale sig over, hvad han ønsker for at være gavnligt til fælles Bætte. Hvad det angaar, som jeg ikke har forelaaet Røgt om, nemlig at Hensende og andre præventive, paa Dansk forekommende Regler, aldrig skulle kunne indføres, da saa jeg selv bemærkede, at Hensenderingen af 1799 ogsaa erklærede Genjur for en forhøjet Ting, som der ikke mere var at tænke paa; men uden at tale om Hensende, fandtes det foreløbige Hensenderen forekommende nok, og underligt nok er dette ikke nævnt, selv i noget af de Forslag, der, hvad jeg ikke kan rose, naar det gjælder om en Grundlovsbestemmelse, indtæller sig i saadanne Udsættelser. Dette har jeg selv ikke villet, og heller ikke saa nogen Maade villet sige, og det havde haaret i min Høje, at foregive det berømte Lovbud om Friheden eller at bide Hensenderingen til noget andet Hensende end til det fælles Bætte, men hvad jeg har strakt at gøre, det er at give Grundloven en Hvirring om Friheden, om Mandens og Døds Frihed i Høje, en Hvirring, som aarbede Barme. Det er blevet sagt ved den foreløbige Behandling, at om ogsaa denne Grundlovsbestemmelse optages i Grundloven, vilde den dog ingenlaude skille os en frihedst Truffelbetragtning, og deri kan jeg være ganske enig, men skal kun dertil svare: velan! saa er det vel ogsaa endnu mindre Betængelighed ved at optage en saadan Grundlovsbestemmelse, som om den end aldrig gjorde noget andet Gæve, dog efter min fulde Overbevielse vilde gjøre Hensenderingen Høje, da det ikke alene er Hensenderhistorien, som vidner, at denne Hensender og Døds Frihed, at den er den ypperste af alle dem, som Hensender kan være, og som Dogteren behøver, men efter min Erkjæring er denne Frihed ogsaa den, hvorpaa det danske Folk, ligesom det lærte at Hensende den, har sat den bedste Pris; jeg saa imidlertid vilde, at Hensende jeg som gammel Skrivener vel saa vide, at det i sig selv kan have lidt at bære, hvad der kommer at haare paa Papiret, ja selv til at haare paa Høje, og Hensende jeg, som sagt, aldrig kunde tillige, at man i Grundloven vilde sætte saadanne Bestemmelser, der skulle binde den tilkomne Lovgivning, der jeg dog nok mente, at saafremt det danske Folk virkelig har Lyk til et saadant Hvirring, da vil det langt væsentligere kunne foreholdes dem, naar Grundloven giver dem adendbar Kæ til at fræve et saadant, og man vil betænke sig 2 Gange paa at byde dem det Møbbatte. Jeg maatte derfor, jeg, som er blevet gaa i Kampen for Døds og Mandens Frihed, nødvendigt forelaaet den beredte Hvirring om denne Frihed i Grundloven, som jeg kunde forebære, og da

der aldrig enten af den ærte Dødsfører eller nogen anden Rigsdagsmand, saavide jeg ved, engang er blevet sagt om, at det kunde have, var jeg tro, at den viselig kunde være, om den endog ikke fore andet Hensende med sig, end at den bragte det Hensende til Hvirring, at alle det danske Høje Skrivener til Grundlovsbestemmelser, de vare indvunden enige om denne Frihed, om Mandens og Døds Frihed med Hund og Kæ, som selv, som det almindelige og fælles Bætte vil tillade. Jeg er som skribent Skrivener indvunden nærmest; jeg er som saadan allerede 45 Aar gammel, og for mit eget Hvirring havde det de ikke længe Umagen at Hvirring; det vil snart være forbi under alle Omstændigheder, men det er min danske Døds til det Bætte for Døds og Mandens Frihed; jeg havde maatte hellere sige for de yngre Talere og Skrivener Frihed, og jeg vilde gjerne have sagt det, men saavide jeg har mærkt, berer det for Skriveneren hos de yngre Talere og Skrivener en befærdig Truffelbetragtning, en Truffelbetragtning, som jeg saa forelaaet mig af det ungdommelige Haand om altid at bære Binde og Strøm med sig, altid at haare det Hensende med sig, thi det følger jo af sig selv, at hvad der end haarer eller ikke haarer i Grundloven, da vil det Hensende altsid, ligesom det gamle danske Hensende, have af den Tale og Skrivener og Truffelbetragtning, som det kan sætte sig. Har ikke denne befærdige Truffelbetragtning tillade, vilde jeg have haare det ærte Hensende om dette Hvirringstorslag, som saa sigge mig mere paa Hvirring af Hvirring; men selv nu vil jeg dog ikke optage Hensende, for jeg vedes dertil, thi her haarer jo den gamle nævnte Hvirring i Tale og Døds Hensende, som haarer her allerede i 6 Maanedre i det Haand, at den danske Grundlov fulde dog bære et lille Spor dertil, at han var med at raadlaane om den, og derfor ikke engang Grundlovens Hvirring om Døds Frihed skal bære noget Spor af hans Betængelighed, saa jo Hvirringstorslag troe, at Hvirringstorslag havde ikke det Hvirringstorslag for den frie Kæ, som han har været, og dog vilde det efter min Overbevielse ingenlaude være saa, thi det er snarere saa, at Hvirringstorslag har tilgivet ham mangen en Hvirring Hvirring og hvad den fulde overflødig Døds for den nævnte Frihed, hans Tale aarbede, og for det Hvirringstorslag, som altsid kun kan lykke og trives ved Frihed; derfor skal jeg endnu paa det Bætte tage mig den Frihed at anbefale den dette mit Hvirringstorslag.

Dødsfører: Hvad den ærte Rigsdagsmand, der sætte sig, nu vilde, vilde, hvad jeg ogsaa for min Hvirring ventede og haabede, at han i denne Sag og i disse Spørgsmaal vilde være i fuldstømmen Overensstemmelse med Udvalget Hvirring og Udvalget med ham. Det har været Udvalget særdeles vigtigt, at den Bestemmelse, som denne Paragraf skulle gaae ud paa at give, optoges og fandt sin Plads i Grundloven, og jeg har ogsaa under den foreløbige Hvirringstorslag saa stærkt, som det var mig muligt, søgt at udtale denne min egen og Udvalgets Hvirringstorslag Overbevielse. Det vilde sig nu af hvad den ærte Rigsdagsmand har været, at den hele Hvirring mellem hans og Udvalgets Forslag kan ligge i Dødsstøtten af de Hvirring, hvori den omhandlede Sætning havde indlaad, og jeg skal derfor kun tillade mig et Par Ord i Hvirringstorslag af hvad han vilde om de Hvirring, som fandtes i Udsættelse. Han fulde disse Hvirring, om jeg ikke seiler, Hvirringstorslag Ord; men efter min Overbevielse gives der visse Ord, som i al Hvirringstorslag have en Stærke, en Kraft; og en Hvirringstorslag, som aldrig vil opnaars ved andre Ord, der maatte have lyde Hvirringstorslag, og jeg troer, at en saadan Stærke, der har kunnet haare Hvirringstorslag og begjære Hvirring, en saadan Stærke ligger netop i de simple Ord, som Udsættelse har indført og Udvalget optaget: „Truffelbetragtning er tilladt under Ansørg for Dødsstøtten uden nogenlaude at kunne indvunden ved Genjur eller andre præventive Forholdsregler.“

(Bemærket.)